

Ενημερωτικό Σημείωμα του Υπουργείου Εσωτερικών της Ελληνικής Δημοκρατίας σχετικά με την επιστολική ψήφο

Καθιερώνεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα η επιστολική ψήφος ως μέσο διευκόλυνσης της άσκησης του εκλογικού δικαιώματος των εκλογέων **για τις ευρωεκλογές και τα εθνικά δημοψηφίσματα**. Πρόκειται για ένα ουσιαστικό άνοιγμα προς τον απανταχού ελληνισμό με την κατάργηση όλων των πρακτικών εμποδίων στην άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των Ελλήνων πολιτών όπου και αν βρίσκονται.

Η εισαγωγή της επιστολικής ψήφου **αφορά όλους τους Έλληνες πολίτες που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους** και επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα με επιστολική ψήφο είτε ζουν στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό. **Δεν υπάρχουν κριτήρια που περιορίζουν τη δυνατότητα άσκησης του εκλογικού δικαιώματος Ελλήνων πολιτών μέσω επιστολικής ψήφου.**

Με την επιστολική ψήφο, **εκσυγχρονίζεται ο τρόπος άσκησης του εκλογικού δικαιώματος** διασφαλίζοντας τις βασικές συνταγματικές αρχές της **αμεσότητας, καθολικότητας και μυστικότητας της ψήφου**. Δίνεται η δυνατότητα **στους Έλληνες πολίτες να ψηφίσουν από τον τόπο κατοικίας τους** χωρίς να απαιτείται η φυσική παρουσία τους στο εκλογικό κέντρο στο οποίο είναι εγγεγραμμένοι. Οι εκλογείς εξοικονομούν χρόνο και χρήματα και διευκολύνεται η συμμετοχή στην εκλογική διαδικασία όλων των Ελλήνων πολιτών και ιδιαιτέρως των ηλικιωμένων συμπολιτών μας, των εποχικά εργαζόμενων, των ατόμων με αναπηρία, και των φοιτητών και μαθητών εν μέσω εξεταστικής περιόδου. Με αυτόν τον τρόπο βαθιάει η Δημοκρατία.

Σύνοψη διαδικασίας άσκησης του εκλογικού δικαιώματος μέσω επιστολικής ψήφου

1. **Εγγράφομαι** στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών στον σύνδεσμο epistoliki.ypes.gov.gr έως τις 29 Απριλίου 2024.
2. **Παραλαμβάνω το εκλογικό υλικό** στη διεύθυνση που έχω δηλώσει.
3. **Ψηφίζω και αποστέλλω τον φάκελό μου** στην προσυμπληρωμένη διεύθυνση. Οι φάκελοι πρέπει να φτάσουν στα κέντρα διαλογής έως τις 17:00 την παραμονή των ευρωεκλογών (8 Ιουνίου 2024).

Τι πρέπει να γνωρίζουν οι εκλογείς για την επιστολική ψήφο

Πώς και με τι στοιχεία μπορώ να εγγραφώ στους εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου;

- Η προθεσμία για την υποβολή αιτήσεων άσκησης του εκλογικού δικαιώματος μέσω επιστολικής ψήφου στις προσεχείς Ευρωεκλογές είναι η 29^η Απριλίου 2024.
- Οι εκλογείς μπορούν να συνδεθούν στην εφαρμογή epistoliki.ypes.gov.gr κάνοντας χρήση των **προσωπικών κωδικών TaxisNet** και επιβεβαιώνοντας το **κινητό τους τηλέφωνο και το email** τους με συνθηματικό μίας χρήσης (OTP). Οι εκλογείς του εξωτερικού μπορούν να ταυτοποιηθούν εναλλακτικά με συνδυασμό των στοιχείων του εν ισχύ ελληνικού διαβατηρίου τους και του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή του αριθμού δημοτολογίου τους.
- **Εναλλακτικά, οι αιτήσεις δύνανται να υποβάλλονται μέσω των ΚΕΠ ή των διπλωματικών αρχών της Ελλάδας στο εξωτερικό.**

- Οι εκλογείς δηλώνουν τη διεύθυνση διαμονής τους και την επιθυμητή διεύθυνση παραλαβής του εκλογικού υλικού. Σημειώνεται ότι οι φάκελοι της επιστολικής ψήφου θα αποσταλούν από το Υπουργείο Εσωτερικών τον Μάιο του 2024.

Μπορώ να εγγραφώ αν δεν έχω ΑΦΜ ή ελληνικό διαβατήριό εν ισχύ;

- Ναι. Όλοι οι Έλληνες πολίτες που είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα μέσω επιστολικής ψήφο εφόσον το επιθυμούν.
- Οι εκλογείς που δεν μπορούν να συνδεθούν στην ηλεκτρονική εφαρμογή με κάποιον από τους διαθέσιμους τρόπους μπορούν να απευθυνθούν στα ΚΕΠ ή τις διπλωματικές αρχές της Ελλάδας στο εξωτερικό προκειμένου να εγγραφούν στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου. Οι υπάλληλοι, αφού ταυτοποιήσουν τον εκλογέα με την επίδειξη έγκυρου ταυτοποιητικού εγγράφου, θα υποβάλουν αίτηση εγγραφής εκ μέρους του, την οποία εν συνεχεία υπογράφει ο εκλογέας.

Μπορώ να εγγραφώ αν δυσκολεύομαι να χρησιμοποιήσω ηλεκτρονικό υπολογιστή;

- Ναι. Οι εκλογείς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή μπορούν να απευθυνθούν στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών ή στις ελληνικές Πρεσβείες και Προξενεία προκειμένου να εγγραφούν στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους επιστολικής ψήφου.

Τι περιλαμβάνει ο φάκελος της επιστολικής ψήφου και πότε θα τον λάβω;

- Ο φάκελος αποστέλλεται στους εκλογείς από το Υπουργείο Εσωτερικών το αργότερο 15 ημέρες πριν από τις εκλογές με υποχρέωση παραλαβής είτε από τον εκλογέα είτε από τρίτο πρόσωπο που έχει ρητή εξουσιοδότηση για την παραλαβή του, με θεώρηση γνησίου υπογραφής μέσω gov.gr ή από δημόσια αρχή.
- Ο εκλογέας ενημερώνεται με ηλεκτρονικό μήνυμα για την αποστολή του φακέλου και με σύνδεσμο για την παρακολούθηση της πορείας του (tracking).
- Ο φάκελος περιλαμβάνει:
  - φάκελο επιστροφής επιστολικής ψήφου,
  - ψηφοδέλτιο,
  - φάκελο ψηφοφορίας,
  - έντυπο οδηγιών,
  - κατάλογο υποψηφίων,
  - αίτηση – υπεύθυνη δήλωση.
- Οι φάκελοι ψηφοφορίας είναι πλήρως ανωνυμοποιημένοι και φέρουν ειδικό γνώρισμα γνησιότητας.

Πώς είναι το ψηφοδέλτιο της επιστολικής ψήφου;

- Το ψηφοδέλτιο είναι ενιαίο και τυπώνεται με ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών.
- Στην πρώτη σελίδα, εμφανίζονται όλα τα κόμματα, συνδυασμοί και συνασπισμοί κομμάτων που είναι υποψήφια και ο εκλογέας βάζει σταυρό σε αυτό που επιλέγει. Σε αυτή την σελίδα υπάρχει και η διακριτή επιλογή «Δεν επιλέγω κανέναν από τους ανωτέρω - Ψηφίζω λευκό».
- Στη δεύτερη σελίδα, εμφανίζεται πίνακας με αριθμούς από το 1 έως το 42. Ο εκλογέας επιλέγει από 0 έως 4 υποψηφίους ευρωβουλευτές του κόμματος ή συνδυασμού προτίμησής του σημειώνοντας ευδιάκριτα τον αριθμό που αντιστοιχεί στον κάθε υποψήφιο της επιλογής του, όπως αυτός αναγράφεται στον κατάλογο υποψηφίων. Στο τέλος, ο εκλογέας σημειώνει τον συνολικό αριθμό των υποψηφίων που έχει επιλέξει, δηλαδή 0 ή 1 ή 2 ή 3 ή 4.
- Στην περίπτωση που ο εκλογέας κάνει λάθος επιλογή ή το ψηφοδέλτιο υποστεί φθορά, ο εκλογέας έχει τη δυνατότητα να εκτυπώσει ένα μόνο νέο ψηφοδέλτιο από την σελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, να το συμπληρώσει εκ νέου και να το βάλει στον φάκελο ψηφοφορίας.

Πώς ψηφίζω;

- Ο εκλογέας διαβάζει προσεκτικά το έντυπο των οδηγιών. Συμπληρώνει την αίτηση – υπεύθυνη δήλωση έγχαρτα ή ηλεκτρονικά μέσω gov.gr και γράφει τα στοιχεία του στον φάκελο επιστροφής επιστολικής ψήφου.
- Επιλέγει τον συνδυασμό που επιθυμεί και τους υποψηφίους Ευρωβουλευτές ή ψηφίζει λευκό.
- Βάζει το ψηφοδέλτιο στον ειδικό φάκελο ψηφοφορίας, τον κλείνει και τον βάζει στον φάκελο επιστροφής. Σε περίπτωση που έχει συμπληρώσει την αίτηση – υπεύθυνη δήλωση έγχαρτα την βάζει στον φάκελο επιστροφής, μαζί με το φωτοαντίγραφο ελληνικής ταυτότητας, ελληνικού διαβατηρίου ή ελληνικού διπλώματος οδήγησης.
- Αποστέλλει τον φάκελο προς την προσυμπληρωμένη διεύθυνση του κέντρου διαλογής επιστολικής ψήφου.

Υπάρχει κόστος στις διαδικασίες παραλαβής και αποστολής των φακέλων;

- Όχι. Η παραλαβή του φακέλου επιστολικής ψήφου από τον εκλογέα γίνεται δωρεάν αφού το κόστος αποστολής τους φακέλου επιστολικής καλύπτεται από το Υπουργείο Εσωτερικών. Η αποστολή του φακέλου επιστροφής επιστολική ψήφου από τον εκλογέα έχει προπληρωθεί από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Τι γίνεται στη συνέχεια, αφότου ψηφίσω και στείλω τον φάκελο;

- Ο εκλογέας ενημερώνεται με μήνυμα κινητού τηλεφώνου και email, εφόσον το έχει δηλώσει, για την παραλαβή του φακέλου του από τα Εκλογικά Τμήματα Διαλογής Ψηφοδελτίων Επιστολικής Ψήφου.
- **Ο φάκελος πρέπει να παραληφθεί μέχρι τις 5 το απόγευμα την παραμονή των εκλογών προκειμένου να προσμετρηθεί στο αποτέλεσμα της ψηφοφορίας,** διαφορετικά επιστρέφεται στον αποστολέα.
- Η καταμέτρηση των επιστολικών ψήφων γίνεται ταυτόχρονα με όλες τις υπόλοιπες ψήφους, το απόγευμα της Κυριακής των εκλογών.

Πού συγκεντρώνονται οι φάκελοι;

- Οι φάκελοι επιστροφής επιστολικής ψήφου αποστέλλονται στην προσυμπληρωμένη διεύθυνση. Ο χώρος μπορεί να είναι δημόσιο ή ιδιωτικό κτίριο που μισθώνεται για τον σκοπό αυτό (πχ εκθεσιακός χώρος).
- Ο χώρος που βρίσκονται οι κάλπες φυλάσσεται από την Ελληνική Αστυνομία, παρακολουθείται και καταγράφεται από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης. Το υλικό καταγραφής φυλάσσεται στο Πρωτοδικείο Αθηνών.
- Τα κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που συμμετέχουν στις εκλογές δικαιούνται να ορίσουν έναν τακτικό και έναν αναπληρωματικό εκλογικό αντιπρόσωπο για την παρακολούθηση της διαδικασίας.

Έχασα τον φάκελο ψηφοφορίας. Τι κάνω;

- Ο φάκελος ψηφοφορίας, μαζί με το υπόλοιπο υλικό πρέπει να φυλάσσεται σε ασφαλές μέρος. Δυστυχώς δεν υπάρχει δυνατότητα εκ νέου αποστολής φακέλου, καθώς ο κάθε φάκελος είναι προσωπικός και η νέα εκτύπωση θα χρειαστεί χρόνο ο οποίος δεν θα επιτρέψει την έγκαιρη παραλαβή της ψήφου.

Τι θα γίνει αν πάω να ψηφίσω στο εκλογικό μου τμήμα, ενώ έχω εγγραφεί να ψηφίσω με επιστολική ψήφο;

- Αν ο εκλογέας έχει κάνει αίτηση εμπρόθεσμα για επιστολική ψήφο, θα υπάρχει ειδική ένδειξη στους εκλογικούς καταλόγους και ο δικαστικός αντιπρόσωπος δεν θα του επιτρέψει να ψηφίσει σε περίπτωση που προσπαθήσει να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα με φυσική παρουσία. Αν όμως ο φάκελος της επιστολικής ψήφου δεν φτάσει εγκαίρως, τότε ο δικαστικός αντιπρόσωπος στο εκλογικό τμήμα όπου είναι εγγεγραμμένος ο εκλογέας θα έχει ενημερωθεί για το γεγονός μη παραλαβής του φακέλου και θα επιτρέψει στον εκλογέα να ψηφίσει με φυσική παρουσία από τις 11:00 το πρωί και μετά.

Αν άλλαξα γνώμη και θέλω να ψηφίσω με φυσική παρουσία;

- Αυτό μπορεί να γίνει μόνο αν δεν έχει παραληφθεί ο φάκελος εμπρόθεσμα (δηλαδή έως τις 17:00 την παραμονή των εκλογών). Σε αυτή την περίπτωση, ο δικαστικός αντιπρόσωπος στο εκλογικό τμήμα που είναι εγγεγραμμένος ο εκλογέας θα έχει ενημερωθεί για το γεγονός μη παραλαβής του φακέλου και θα επιτρέψει στον εκλογέα να ψηφίσει με φυσική παρουσία από τις 11:00 το πρωί και μετά.

Αν επέλεξα κατά λάθος άλλο κόμμα ή υποψήφιο από αυτόν που ήθελα;

- Στην εξαιρετική αυτή περίπτωση, ο εκλογέας μπορεί να τυπώσει το ψηφοδέλτιο που θα υπάρχει στην σελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών και να το βάλει στον φάκελο ψηφοφορίας.

Πώς διασφαλίζεται η μυστικότητα της ψήφου;

- **Η ψήφος είναι μυστική.** Η μυστικότητα της επιστολικής ψήφου επιτυγχάνεται με τον διαχωρισμό της υπεύθυνης δήλωσης από τον κλειστό φάκελο ο οποίος περιέχει το ψηφοδέλτιο και ο οποίος είναι αυτός που μπαίνει στην κάλπη ψηφοφορίας.
- Η έγχαρτη αίτηση – υπεύθυνη δήλωση φυλάσσεται ξεχωριστά και δεν μπορεί με κανέναν τρόπο να συνδυαστεί με το ψηφοδέλτιο. Το δε φωτοαντίγραφο της ταυτότητάς χρησιμοποιείται αποκλειστικά για να μην υπάρχει καμία αμφιβολία ότι δεν ψήφισε κάποιος άλλος για λογαριασμό του εκλογέα.
- Ο χώρος που βρίσκονται οι κάλπες φυλάσσεται από την Ελληνική Αστυνομία, παρακολουθείται και καταγράφεται από κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης. Το υλικό καταγραφής φυλάσσεται στο Πρωτοδικείο Αθηνών.